

Od domačega praga do Jeruzalema: fotografski zapisi Petra Nagliča 1883-1959: razstavni katalog (ur. Miha Špiček in Domen Uršič). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 2013, 72 str., ilustr.

Razstavni katalog *Od domačega praga do Jeruzalema (Fotografski zapisi Petra Nagliča 1883-1959)* je spremljal občasno razstavo v Slovenskem etnografskem muzeju, ki je bila odprta za javnost od 4. julija 2013 do 13. januar 2014.

Razstavni katalog je sestavljen iz prispevkov kustosov SEM mag. Andreja Dularja, Mihe Špička, dr. Marka Freliha in vnuka Petra Nagliča Matjaža Šporarja. Andrej Dular nas v uvodu popelje v zgodovino fotografske dediščine Petra Nagliča ter nam v nadaljevanju predstavi rdečo nit razstave in pričujočega kataloga. Miha Špiček opisuje v prispevku *Fotografska zbirka Petra Nagliča* zglede urejeno in ohranjeno zbirko, ki jo je sproti urejal že sam Peter Naglič. V Nagličevih popisih prepoznamo njegovo natančnost in vestnost, kajti vse steklene plošče so oštevilčene in shranjene v škatlah, prav tako so oštevilčeni posnetki na posameznih filmih. Celotna zbirka ohranjenega originalnega gradiva obsega prek osemsto posnetkov na steklenih ploščah v obdobju od leta 1900 do 1930 in prek osem tisoč posnetkov na filmih v obdobju od leta 1937 do 1940. Poleg tega so ohranjene še nekatere izdelane fotografije v obdobju od leta 1931 do leta 1937, katerih negativni niso ohranjeni. S tako ohranjeno dokumentacijo, ki jo dopolnjujejo spominski zapisi in koledarji, se brez težav znajdemo v množici posnetkov, ki označujejo prostor in čas, s pogosto dodanim komentarjem Petra Nagliča pa še dodatno čutimo in prepoznavamo ozračje tiste dobe. Fotografsko zbirko so v SEM digitalizirali in del je dostopen tudi v spletnih zbirkah SEM. Marko Frelih v prispevku *Sveta potovanja* predstavi Nagličeva res izredno bogato fotografsko dokumentirana romanja v tuje dežele, kot so udeležba na evharističnem kongresu v Budimpešti, romanja v Italijo in predvsem njegovo udeležbo na prvem in največjem slovenskem romanju v Jeruzalem leta 1910.

Najbolj zanimiva in lahko rečemo zelo posrečena ideja odgovornih kustosov pri pripravi razstave in kataloga pa je bila, da so k sodelovanju povabili Nagličevega vnuka Matjaža Šporarja. Matjaž Šporar je seveda najbolj zaslužen, da se je dedova fotografska zbirka ohranila, kajti mnogi bi sicer neugledne škatle in steklene plošče ter zvite filme v kleti uničili. Fotografska zbirka je znova postala dostopna javnosti po letu 1995, ko se je z njo začel intenzivneje ukvarjati in ugotavljati dedovo veljavo v svetu slovenske fotografije in lokalne zgodovine. Poleg tega pa je z zbirko seznanjal tudi strokovno javnost v slovenskih muzejih, ki so nato postopoma predstavljali posamezne dele zbirk, npr. ljubljansko arhitekturo, v Mestnem muzeju Ljubljana čas prve svetovne vojne na Ljubljanskem gradu, v Medobčinskem muzeju Kamnik lokalno kamniško-domžalsko dogajanje. Leta 2013 je Nagličeva fotografska zbirka doživela celovito predstavitev prav s to razstavo in katalogom v SEM (čeprav seveda ob tako številnih in kakovostnih posnetkih težko rečemo, bo v njegovi zbirki vsak vedno našel kaj novega). Zanimiva pa je bila tudi istočasna povezava z Muzejem krščanstva na Slovenskem, kjer je Marko Frelih predstavil največje slovensko romanje v Jeruzalem in ga dopolnil z današnjimi podobami.

Matjaž Šporar tako v nadaljevanju razstavnega kataloga s prispevkom *Nevidna nit, ki povezuje* opisuje svoja osebna občutenja in doživljanje ob stiku z dedovo zapuščino, čeprav ga osebno ni poznal. V podpoglavjih, kot so Pri Končkovih v Šmarci, Jožef Naglič, Peter Naglič in njegova družina, Ščetarska obrt, Vojaška suknja, Tehnika na pohodu, Portretni pogled, Romarska duša ipd. poskuša preko fotografske zapuščine, dokumentov, materine pripovedi in lastnega vedenja predstaviti življenje in delo Petra Nagliča. Peter Naglič je bil vsestranska in zanimiva osebnost. Za ščetarstvo se je odločil po družinski tradiciji, čeprav si je v mladosti verjetno želel, da bi imela v njegovem poklicnem življenju najpomembnejšo vlogo fotografija. Zanj pa je imel tudi občutek, talent kot tudi tehnično znanje.

388

Na koncu kataloga je seznam razstavljenih predmetov, od ohranjene osebne in družinske dokumentacije, družinskega ščetarskega podjetja do Nagličeve fotografske opreme. V katalogu so objavljene barvne fotografije pogledov na razstavo, nekaterih predmetov in seveda izredno kakovostni črno-beli Nagličevi posnetki.

Peter Naglič nam je s svojim delom omogočil, da odkrivamo poglede na preteklost, ljudi, dogodke in podobe vasi in mest, na starosvetnosti, ki jih danes ni več ali pa so popolnoma spremenile svojo podobo. Majhnim in velikim dogodkom svojega časa je s fotoaparatom vdihnil trajnost (kar se morebiti poklicnim fotografom ni zdelo vredno) in jih ohranil naslednjim rodovom. SEM pa je s predstavitvijo Nagličevega življenja in dela, z izborom fotografij in predmetov na razstavi in v razstavnem katalogu njegovo delo približal slovenski javnosti in marsikomu odkril nove poglede na preteklost.

Zora Torkar

RANT, Helena, BAJŽELJ, Anton: *Sitarski priročnik (elektronski vir): navodila za izdelavo žimnatega sita.* Kranj: Gorenjski muzej, 2014, 62 str.

“Izdelava sita je bila zapletena naloga in tehnika izdelave je bila izdelana do popolnosti. Bi se želeli naučiti izdelovati sita? Tukaj je natančen elektronski Sitarski priročnik.”

Tako vabi Gorenjski muzej v Kranju obiskovalce svojih spletnih strani na ogled sitarskega priročnika, ki so ga leta 2014 izdali kot elektronski vir. Kot dopolnilo in trajnejša oblika materialnega zapisa je muzej ob priložnostni razstavi *Oživljen spomin na sitarstvo* v mestni hiši v Kranju maja 2014 natisnil še nekaj izvodov sitarskega priročnika in jih razdelil med obiskovalce prireditve. Vsakdo pa si lahko tudi sam natisne sitarski priročnik s spletne strani http://issuu.com/05584/docs/sitarski_prirocnik.

Sodobni elektronski mediji nam omogočajo, da si najrazličnejše zanimive in koristne informacije kadarkoli „snamemo“ z interneta. Med ponudniki medmrežnih